

АЛБАНЦИ, БРИНИТЕ О ПРАВДИ, САЧУВАЈТЕ ГЛАС ОНИХ КОЈИ ТО МОГУ

У овом тренутку на Косову живи око 1,500.000 Албанаца и много мање Срба и Црногораца. Не можемо да кажемо да су мањина, али је чињеница да их има много мање. Такође је чињеница да је већина њих изложена економском, политичком, националном, па и физичком притиску сепаратиста, носилаца контрареволуције која је почела 1981. године.

Ових година се овде догађају ствари које се у цивилизованим земљама света не догађају већ неколико векова. Силују жене и децу, понижавају људе, физички малтретирају. С тим срамним појавама не могу да се изборе сами Срби и Црногорци. Ма каква и ма колика да је подршка републичког и југословенског руководства, положај српског и црногорског народа на Косову морају у великој мери да у позитивном смислу мењају управо Албанци на Косову.

Прогресивни, поштени људи, омладина, разуме се, пре свега албански комунисти морају да буду први, најупорнији и најуспешнији борци против свог национализма.

То, другови, не важи само за албанску народност, важи и за српски, и за црногорски, и за сваки народ на свету.

Праведно је и морално да се сваки народ, његови најпрогресивнији људи, сами, пре свих других, боре против сопственог национализма. Против свих оних ружних и нечовечних поступака који вређају и понижавају други народ. Али, те ружне и нечовечне појаве вређају и понижавају, у крајњој линији, и народ чији их припадници чине.

Албанска народност мора од срамоте коју чине њени националисти да заштити не само Србе и Црногорце већ и себе саму.

Посета фабрици шавних цеви, Урошевац, 25. април 1987. године.

Са сваким силовањем српског детета пада љага на све Албанце, ако не зауставе ту срамоту.

О безбедности српске и црногорске деце, овде на Косову, треба да брину више албанске мајке и очеви, а мање милиција. Тамо где милиција и војска почну да узимају ствар у своје руке престаје слобода и за криве и за праве, за све.

Брините о правди, сачувајте глас оних који то могу.

Мај, 1987. године. — Реакција жена на Косову била је оштра, али је дошла као резултат одуговлачења од стране надлежних институција и појединаца да се стање на Косову решава брже и енергичније.

Изјава Фадиља Хоџе је била само део тог стања које се не решава. И била је истовремено она кап којом је преливена чаша гнева и бола који притискају српски и црногорски народ на Косову.

Ти изласци жена на улице Косова, пароле које су носиле и читава њихова реакција била је највећа критика упућена руководством у читавој нашој земљи, што се с решавањем тешког стања на Косову ипак одуговлачи. Разуме се, то је била и критика свим оним појединцима, који су својим опортунизмом, мотивисаним личном каријером, отежавали да се ствари доведу до краја у смислу јасних и одлучних ставова ЦК СКЈ.

Зато, ако је неко требало да буде на дневном реду због понашања које изазива негативне политичке последице онда су то била руководства, политички функционери и одговарајући органи власти, а не жене.

Не доводим уопште у питање могућност злоупотребе њихових окупљања, од стране националиста, или неких других недобронамерних и непријатељских група и појединаца. Свако масовно окупљање носи у себи такву опасност. Али, управо да би се та опасност избегла, ствари је требало решавати брзо и енергично.

Лично мислим да је изјава Фадиља Хоџе увредила и све друге народе, а не само Србе и Црногорце. То јест, да будем прецизнији, она је заиста увредила све жене у Југославији. И чудим се да се све нису придружиле огорчењу Српкиња и Црногорки на Косову.

Та солидарност у међународном радничком покрету, и међу радницама и међу интелектуалкама, испољавала се лепше и јасније на самом почетку његовог настанка, па је било логично очекивати да се и данас, после толико времена, испољи бар на истом нивоу, ако не на вишем.